

Yleisten kirjastojen Finna- tapaaminen

Kirjastojen kuulumiset

Kehityksen ajankohtaiset

Ajankohtaista Finnassa

Serafia Kari 3.5.2022

9.20 Yhteyksien testituokio

9.30 Tilaisuuden aloitus

9.35 Ajankohtaista Finnassa

- Finnan asiakaskyselyn tulokset
- Sallitut käyttötavat fasetin työstö
- Äänikirjat Finnassa
- Lyhyitä tietoiskuja

Tauko 10 min

11.05 Kehityksen ajankohtaiset

- Järjestelmiin liittyvät uutiset
- Hallintaliittymän kehitys
- Finna ja mobiilikäyttö

11.55 Kirjastojen kuulumiset

- Finna-konsortion ohjausryhmän esittely

Ajankohtaista Finnassa

Photo by Ruvim Noga on Unsplash

Sallitut käyttötavat –rajaimen uudistus LUONNOSTEN ESITTELYÄ

UUSI LOGIIKKA

EKAT IDEAT

ANNA PALAUTETTA

Riitta Peltonen 14.4.2022

Mitä tämä erityisesti koskee?

Rajain toimii vain
**verkossa saatavilla
olevien aineistojen**
haun rajaukseen

Näkymiä

- **Finna.fi**
- Organisaatioiden omia näkymiä, joissa Sallitut käyttötavat –rajain käytössä (tyypillisesti **museot & arkistot**)

- Nykyinen versio on luotu kun käytössä on ollut vain CC-lisenssit, nyt saamme aineistoja myös Rights Statement –käyttöoikeustiedoilla
  - CC-lisenssien ja Rights Statement -merkintöjen logiikka vähän toisistaan eroava → **optiot kaipaavat pientä päivitystä**
- Vanhan rajaimen logiikan mukaan riittää, että valitset yhden option
  - Vähintään sen käyttötason sallivat aineistot eli kaikki sallivamminkin versiot näytetään
  - **Logiikka ei aina ole ollut selvää käyttäjille**, koska muissa rajaimissa valitaan kaikki optiot, jotka sopivat tarkoitukseen
- Sana käyttöoikeus on saanut opettajat miettimään, onko esim. ok tutkia aineistoa suoraan Finnassa
  - Pohditaan voisiko tekstivalinnoilla vaikuttaa vaikutelmaan

Luonnostellut muutokset

(täysin työpöydällä vielä!)

**Valittava kaikki optiot,
jotka sopivat
käyttötarkoitukseen**

**Terminologian muutos:
käyttö → jatkokäyttö**

**Erilainen ryhmittely
perustuen rajoitusten tasoon**

Saanko jatkokäyttää?

- **Kyllä vapaasti**
- **Kyllä, muutamien ehdoin.**
Vähintään lähde nimettävä
  - **Lähteen nimeäminen riittää**
  - **Ei muokkauksia**
  - **Ei kaupallista käyttöä**
  - **Ei kaupallista käyttöä, ei muokkauksia**
  - **Vain opetuskäyttöön**
- **Ehkä, kysyttävä lupaa**
  - **Tekijänoikeuden piirissä**
  - **Ei tiedossa**

- Tuodaan lisenssitaso kolmanneksi tasoksi (POHDINNASSA)
  - Tämä palvelisi ”pro-käyttäjiä”, mutta saattaa olla ”taviksia” pelottavaa
  - Vaikka perusrajaimeen ei tuotaisi kolmatta tasoa, tämän mahdollistaminen Tarkennetussa haussa on mietintämyyssyssä
  - Europeana juuri toi lisäfasetin omaan hakuunsa, jossa tämä näkyy

Saanko jatkokäyttää?

- Kyllä vapaasti
  - PDM, CC0
- Kyllä, muutamien ehtojen. Vähintään lähde nimettävä
  - Lähteen nimeäminen riittää
    - CC-BY, CC-BY-SA
  - Ei muokkauksia
    - CC-BY-ND, CC-BY-ND-SA
  - Ei kaupallista käyttöä
    - CC-BY-NC, CC-BY-NC-SA, NOC-NC
  - Ei kaupallista käyttöä, ei muokkauksia
    - CC-BY-ND, CC-BY-ND-SA
  - Vain opetuskäyttöön
- Ehkä, kysyttävä lupaa
  - Tekijänoikeuden piirissä
    - INC, INC EU Orphan work
  - Ei tiedossa

Uusi ryhmittely

Europeanalla saman tyyppinen ylätason ryhmittely

Saanko jatkokäyttää?

Kyllä, vapaasti	1 111 111
Kyllä, muutamin ehdoin. Vähintään lähde nimettävä	
Lähteen nimeäminen riittää	222 222
Ei muokkauksia	222 222
Ei kaupallista käyttöä	222 222
Ei kaupallista käyttöä, ei muokkauksia	1 111 111
Vain opetuskäyttöön	100
Ehkä, aina kysyttävä lupa	
Tekijänoikeuden piirissä	222 222
Ei tiedossa	212 212

i Tämä rajain toimii verkossa saatavilla olevilla aineistoilla.

i Tutustu aineistojen yhteydessä esitettyihin käyttöoikeustietoihin. Aineistojen käyttäjällä on vastuu tekijänoikeuksien ja yksityisyydensuojan kunnioittamisesta. Tyypillisesti ainakin lähde ja tekijä on nimettävä, jos rajausvaihtoehto on jokin muu kuin "Kyllä vapaasti".

Kolmas taso käytössä

Saanko jatkokäyttää?

► Kyllä, vapaasti	1 111 111
► Kyllä, muutamin ehdoin. Vähintään lähde nimettävä	
► Lähteen nimeäminen riittää	222 222
► Ei muokkauksia	222 222
► Ei kaupallista käyttöä	222 222
► Ei kaupallista käyttöä, ei muokkauksia	1 111 111
Vain opetuskäyttöön	100
► Ehkä, aina kysyttävä lupa	
► Tekijänoikeuden piirissä	222 222
Ei tiedossa	212 212

Saanko jatkokäyttää?

▼ Kyllä, vapaasti	222 222
Public Mark Domain	222 220
CC0	2
▼ Kyllä, muutamin ehdoin. Vähintään lähde nimettävä	1 111 111
▼ Lähde nimettävä	222 222
CC-BY	222 220
CC-BY-SA	2
▼ Ei muokkauksia	222 223
CC-BY-ND	222 220
CC-BY-ND-SA	2
CC-BY-NC	212 212
CC-BY-NC-SA	222 220
NOC-NC	2
NOC-NC	1
▼ Ei kaupallista käyttöä	212 212
CC-BY-NC	222 220
CC-BY-NC-SA	2
NOC-NC	1
▼ Ei kaupallista käyttöä, ei saa muokata	1 111 111
CC-BY-NC-ND	222 220
CC-BY-NC-ND-SA	2
Vain opetuskäyttöön	100
▼ Ehkä, kysyttävä lupaa	203 000
▼ Tekijänoikeuden piirissä	3000
INC	2900
INC EU Orphan work	100
Ei tiedossa	200 000

FINNA

Mentipalaute

FINNA

Seuraavaksi?

- Tarkastelemme palautetta, jota saamme sektoritapaamisista
- Prototyypaamme uuden fasetin testiympäristöön kesän aikana
- Syksyllä fasetin käytettävyytestaus, mahdollinen ideoiden lisäiterointi
- Vasta kun uskomme käytettävyytestien perusteella, että muutos on parempaan suuntaan tuomme muutoksen tuotantoon (loppuvuosi / vuoden vaihde)

FINNA

Tukimateriaaleja

**Lähtökohta on, että aineistoa
voi käyttää ja käytölle annetaan
vain rajoituksia**

CC0 – Ei rajoituksia

Rajoitusehdot:

BY – Nimi mainittava

NC – Ei kaupalliseen käyttöön

ND – Ei muutoksia

SA – Jaa samalla lisensillä

Right statements (tärkeimmät Finnan kannalta)

- **IN COPYRIGHT**
- **IN COPYRIGHT - EU ORPHAN WORK**
- **IN COPYRIGHT - EDUCATIONAL USE PERMITTED**
- **IN COPYRIGHT - NON-COMMERCIAL USE PERMITTED**
- **NO COPYRIGHT - NON-COMMERCIAL USE ONLY**
- **COPYRIGHT NOT EVALUATED**

("Puhdas" NO COPYRIGHT - materiaali tulee tyypillisesti Public Domain Mark -statuksella)

Lähde: <https://rightsstatements.org/en/>

Kiitos!

Riitta.Peltonen@helsinki.fi

Kansalliskirjasto
Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi

FINNA

Äänikirjat, Celia ja saavutettavat aineistot

Mistä äänikirjat löytyvät?

- Tällä hetkellä äänikirjat löytyvät Äänite-aineistotyyppin ala-aineistotyyppinä
- Finna.fi:ssä näkyy “toistolaitteen” mukaisesti hajallaan muiden äänitteiden seassa
- Kirjastot ovat nimenneet aineistotyyppejä käännösten avulla omissa näkymissään
- Pohdittavia kysymyksiä:
  - Olisiko järkevää nimetä jollain muulla tavalla?
  - Pitäisikö siirtää kirjojen alle?
  - Jos kyllä, millä tavalla?

AINEISTOTYYPPI	
▶ Kirja	6 790 764
▶ Lehti/Artikkeli	2 780 831
▶ Arkisto/Kokoelma	2 324 677
▶ Kuva	1 869 344
▶ Opinnäyte	1 180 748
▼ Äänite	880 172
CD	487 639
Äänilevy	221 350
CD, puhe	50 215
Musikkitallenne	37 939
Äänikasetti	24 113
Äänitallenne, online, puhe	15 018
Äänitallenne	12 801
Äänikasetti, puhe	12 424
Äänilevy, puhe	7 398
Äänitallenne, puhe	7 083
Muu	4 364
Haastattelu	282
Äänitallenne, online	29

- Celian aineistot on tarkoitettu tietylle asiakasryhmälle
- Toivotaan keinoa, jolla aineistot voisi erotella muista
- Miten tavalliset asiakkaat eivät vahingossa varaisi Celian aineistoja?
  - Kirjastoilta mm. ehdotus, että Celian aineistoja varattaessa tulisi varoitus popup

Saavutettavat aineistot 1/2

- Marc 21 -formaatissa on otettu käyttöön saavutettavuuteen liittyviä kenttiä
- 341-kenttä
  - Saavutettavuusominaisuuksia esim. tekstiin perustuva
- 532-kenttä
  - Huomautuskenttä, jolla tarvittaessa tarkennetaan 341-kentän ominaisuuksia
- Kuinka kirjastot ovat alkaneet käyttää kenttiä?
- Lisäksi av-aineistossa 041-kenttä kertoo esimerkiksi tekstityksen / kuvailutulkkauksen kielen

- Ensimmäisessä vaiheessa kentät tehdään näkyväksi tietuesivulla
  - Oppimateriaaleissa jo vastaavia tietoja näytetään, näytetään samaan tyyliin
  - Lisäksi konsultoitu Kumeaa
- Syksyllä tarkastellaan, miten kentät kannattaa tehdä haettavaksi
  - Mitä toiveita kirjastoilla on tähän liittyen?

Esimerkkejä 1/2

Sisällön saavutettavuus (341-kenttä)

- tekstiin perustuva
- näköön perustuva

Saavutettavuuden ominaisuudet (532-kenttä)

- Tekstitys kuulovammaisille (suomi)
- Kuvailutulkkaus (suomi)

[Esimerkkietue Samkilta](#)

[Esimerkki AOE-aineistoista](#)

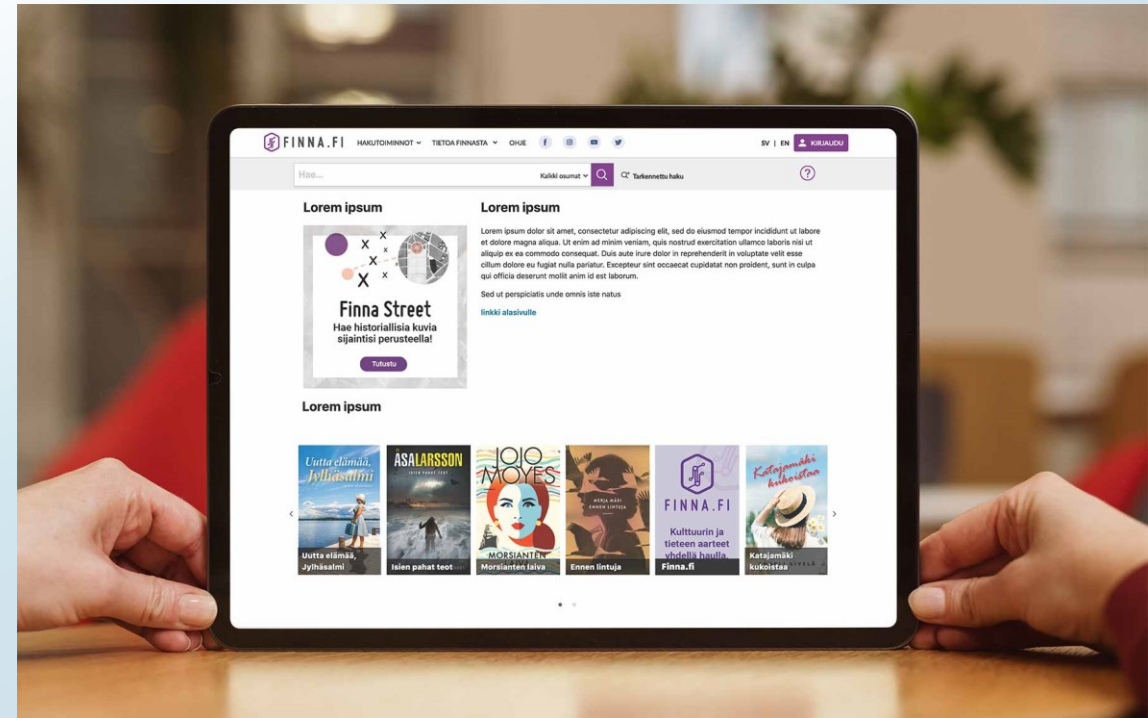
Esimerkkejä 2/2

Esimerkkietue: <https://finna.fi/Record/piki.5008221>

Aiheet	miehet tunteet isyys mieskuva isät LISÄÄ ▼
Lisätiedot	käsikirjoitus & ohjaus Joonas Berghäll ; tuotanto Joonas Berghäll, Satu Majava ; Oktober
Pääsy	Kielletty alle 7-vuotiailta
Käyttöehdot	Lainausoikeus.
Luontiaika	2010-luku
Standarditunnukset	EAN 6430048611472
Huomautus kielistä	Ääniraita: suomi ; kuvailu näkövammaisille: suomi ; tekstitys: englanti, ruotsi, suomi ; tekstitys kuulovammaisille: suomi
Sisällön saavutettavuus	tekstiin perustuva (suomi) näköön perustuva (suomi)
Saavutettavuuden ominaisuudet	tekstitys kuulovammaisille (suomi) kuvailutulkkaus (suomi)

- Finnan eri teema-kokonaisuuksiin voi nyt linkittää valmiiden mainosbannereiden avulla.
- Banneri on saatavilla seuraavista kokonaisuuksista:
  - Finna.fi (yleinen)
  - Finna Luokkahuone
  - Oikopolku tutkittuun tietoon
  - Finna Street
  - Avoimet oppimateriaalit
- Luontevia paikkoja bannereille ovat erilaiset suositteluosiot, karusellit tai vaikkapa oppimisen teemasivut.

Esimerkkikuva bannereista Finnan käyttöliittymässä.

- Bannerien latauslinkki, tarkemmat ohjeet ja valmiit upotuskoodit löytyvät asiakaswikistä:
  - <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=265420935>
- Polku asiakaswikissä:
  - Tietoa Finnasta > Viestintä > Finnan markkinointimateriaaleja > Finna-bannerit omaan näkymään
- Bannerien koot on mietitty Finnan mittojen mukaan, mutta on mahdollista tilata banneri myös räätälöitynä.
- Ota yhteyttä: hanna-leena.saarenmaa@helsinki.fi.

- Alfred Kordelinin säätiön myöntämällä hankeapurahan turvin tuki **pohjoissaamen** kielelle kolmeen Kansalliskirjaston palveluun: Finnaan, Fintoon ja Kotoistukseen.
- Finna-palveluun tulossa 2022 aikana mahdollisuus ottaa pohjoissaami käyttöliittymäkieleksi
  - Ei sisällä kaikkien sisältösivujen kääntämistä
  - Valintaa olennaisista sisällöistä ollaan vielä tekemässä
  - Jos organisaatiot kokevat, että tämän lisäksi heidän pohjoissaamenkielisille asiakkaille olisi muitakin käännettäviä sisältöjä, vastaavat he näiden sisältöjen kääntämisestä itse. Finnasta voi saada vinkkejä ja kokemuksia käännosten tekemiseen.
  - Yhteistyössä mukana mm. Siida, Suomen saamelainen erikoiskirjasto (Rovaniemi), Lapin yliopiston kirjasto.
- Tavoitteena myös käytettävyydestä ja käyttöönotto myös Finna.fi:ssä.
- Edistymisestä ja käyttöönoton aikatauluista tiedotetaan syksyllä

Hallintaliittymän koulutukset

- [Hallintaliittymän peruskoulutus 31.5.](#)
- [Hallintaliittymän kyselytunti 1.6.](#)

Finna.fi konseptin esittely

- [Missä mennään -webinaarissa 17.5.](#)
- Myös esim. Airut-hankkeen esittely

Finna.fi asiakastyössä -koulutukset

- [Finna.fi asiakastyössä](#) alkeet 25.5., syventävä koulutus syksyllä

Finna mukana Kirjastopäivillä

- Tule kyselemään ständiltä tai kuulemaan tietoisikua

Finnan koulutusvideot

- Löytyvät [Finnan Moodle-alustalta](#)
- Videot näkee vierailijana, joten et tarvitse erillisiä tunnuksia

- Finnan asiakaswikistä löytyy nyt valmiita rajattuja hakuja organisaatioiden käyttöön:
  - **Aineistojen haku- ja rajausesimerkkejä aineistojen tarjoajille**
- Ohjeiden avulla on mahdollista hakea sellaisten Finnan indeksikenttien avulla, joihin ei suoraan ole tehty hakuominaisuutta, kuten:
  - Haun rajaus tiettyyn tietolähteeseen
  - Nimekkeettömät tietueet
- Toiveita valmiisiin hakuihin otetaan vastaan osoitteeseen finna-posti@helsinki.fi, ja täydennetään palautteen mukaan asiakaswikiin.

- Finna.fi:ssä julkaistiin joulukuussa 2021 uusi sisältösivu Oikopolku tutkittuun tietoon: www.finna.fi/tutkittu-tieto
- Sisältösivu johdattaa käyttäjän avoimen kotimaisen tutkitun tiedon äärelle teemahakujen ja ajankohtaisten tiedejulkaisujen avulla
- Lisäksi löytyy vinkkejä, kuinka itse etsiä avoimia tiedejulkaisuja Finna.fi:stä
- Sivun aineistot tulevat kotimaisilta julkaisuarkistoilta sekä Journal.fi:stä.

Photo by Ruvim Noga on Unsplash

Kehityksen ajankohtaiset

- Finnassa käytetään evästeitä nyt välttämättömiin toimintoihin, mutta myös käytön tilastointiin
- Eivät sisällä tietoa, jolla käyttäjän voisi yksilöidä tai tunnistaa
- Traficomien linjausten mukaisesti nykyinen evästeiden käsittely ei riittäisi
- Ollaan kehittämässä parempaa evästeiden hyväksyntää ja tarjoamassa yksityiskohtaisempaa tietoa evästeiden käytöstä
  - Evästeiden hyväksynnässä pyritään otetaan huomioon myös organisaatioiden tarpeet ja tarjoamaan ratkaisuja, joilla käyttäjä voi hyväksyä esim. videoupotuksiin liittyviä evästeet tms. joita organisaatioilla voi olla omissa näkymissään
- Käyttäjät voivat jatkossa hyväksyä vain välttämättömät evästeet
  - Vertailukelpoisia tunnuslukuja ei enää pystyttäisi keräämään.
  - Finnassa ollaan kehittämässä evästeiden rinnalle evästeetöntä palvelin pohjaista käytönseurantaa, jolla pystytään säilyttämään tärkeää käytön seuranta.

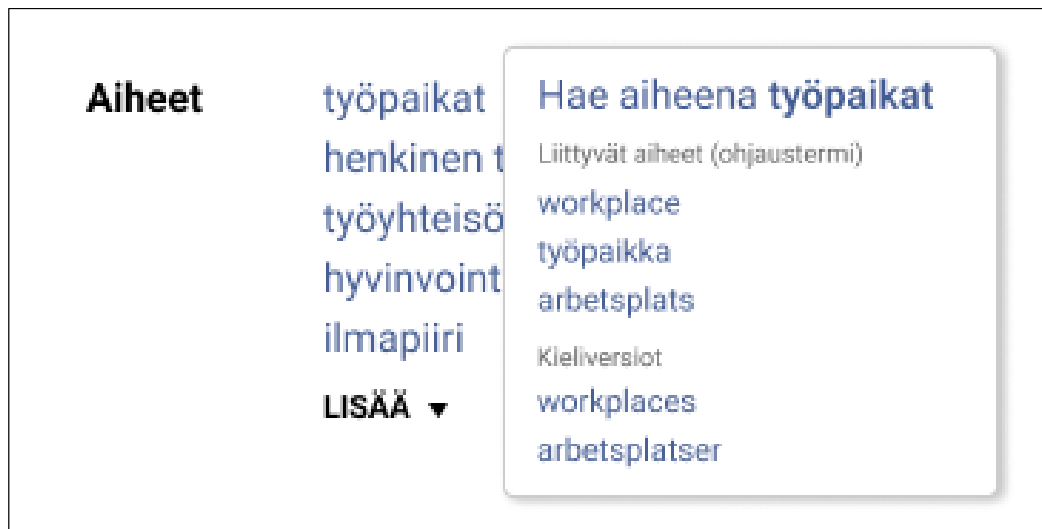
- Tietoturvauhkiin ja poikkeustilanteisiin on varauduttava jatkuvasti ja yhdessä
  - *kyse on riskien hallinnasta, joten aluksi on hyvä tunnistaa suojattavat kohteet, kuten tiedot ja palvelut*
  - *organisaatioiden välisen yhteistyön merkitys korostuu etenkin silloin, kun digitaalisia palveluita tuotetaan yhteistyössä*
  - *Finna-palveluiden tietoturvasta huolehditaan tiiviissä yhteistyössä Finnan palvelinratkaisuja tarjoavan Tieteen tietotekniikan keskus CSC:n kanssa*
- **Pidetään toisemme kartalla!**
  - Jos oman organisaation järjestelmässä ilmenee häiriö, siitä on tarpeen ilmoittaa heti myös finna-postiin, jotta Finna-tiimi voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

- Nyt rikastettavat termit ja tiedot
  - Ohjaustermit (suunnilleen samaa tarkoittavat, mutta ei kuvailuun suositellut termit)
  - Kieliversiot (suomi, ruotsi, englanti)
- Tulossa
  - YSO-paikkatiedoista saatavat koordinaatit
  - Miten voisi hyödyntää, kun kirjastojen aineistoja voi löytyä karttahaulla?

- Ohjaustermit ja kieliversiot indeksoidaan omiin kenttiinsä
→ Omissa näkymissä voi valita näyttääkö käyttäjälle esim. vain kieliversiot, mutta jättää näyttämättä ohjaustermit.

Aiheet

työpaikat
henkinen t
työyhteisö
hyvinvoint
ilmapiiri

LISÄÄ ▼

Hae aiheena työpaikat

Liittyvät aiheet (ohjaustermi)

workplace
työpaikka
arbetsplats

Kieliversiot

workplaces
arbetsplatser

- Finnassa on tuki Paytrailin uudelle ja vanhalle rajapinnalle
- Jos kirjasto haluaa siirtyä käyttämään uutta rajapintaa, tulee siitä ilmoittaa finna-postiin, jotta muutos voidaan tehdä.
  - Pelkkä uusien tunnusten käyttöönotto ei riitä
- Siirto voi alkaa heti, niiden osalta joilla erilliset sopimukset
- Suomi.fi maksamisen osalta siirtymiserät alkavat 1.8. ja viim. 30.11. pitäisi olla valmista. Vanha rajapinta suljetaan vuoden lopussa. (lisätietoja Valtiokonttorilta)
  - Pilotointia tässä kuussa, eli mahd. jollakin suomi.fi-maksun käyttäjällä jo nyt otettava yhteyttä Finna-toimistoon

- 15 vuotta täyttäneille ovat oikeutettuja tietämään, heidän oikeuksistaan. Jos vanhempi on liittänyt lapsen kortin omaan Finna-tiliinsä, yhteys katkeaa jos lapsi vaihtaa tunnusluvun.
- Kohdennetun tiedotuksen lisäksi Finnassa suunnitellaan kehitystä, jossa käyttäjälle kerrotaisiin, jos tilin kortti on liitettyä myös toisessa tilissä
  - Tähän liittyy joukko ongelmia, joten työ vielä suunnittelupöydällä

- n. 150 tehtävää
  - työstössä enää kourallinen ja aloittamatta n. 20
- 2022- Saavutettavuustyö on osa jatkuvaa tekemistä ja kehittämisen prosesseja

- Finnaan kehitetään uutta poimintatoiminnallisuutta, jossa oppimisalustassa tarjotaan toimintoa, jossa käyttäjä siirretään poimimaan Finnasta aineistoa oppimisalustaan.
- Yhteistyössä pilottikumppanin (Tredu) kanssa, on erityisesti nostettu tarve poimia myös esim. kuvia Finnasta liitettäväksi oppimisalustan opetussisältöihin, mutta myös kokonaisia oppimateriaalipaketteja, joita Finnaan tulee AOE:stä
- Kehitystä tehdään sekä Finnan päässä, että pilottikumppanin Moodle-pohjaisessa oppimisalustassa ja toteutus noudattaa Educloud alliancen määrittelyjä ja vastaa pitkälti vastaavaa toteutusta, kuin joka on käytössä [Edustoressa](#).

Finna ja mobiilikehitys

Progressive Web App (PWA) ja muiden Web Api-tekniikoiden hyödyntäminen Finnan mobiilikäytössä

- Finnan käyttöliittymä on responsiivinen ja mobiilioptimoitu
- Finna hyödyntää osittain PWA-tekniikoita
  - [PWA Buidertulokset Finna.fi](#) (finna.fi): Manifest 90/190, Service Worker 0/40, Security 30/30
- Finnan käyttäjät ovat yleisesti tyytyväisiä nykyiseen mobiili-käyttöliittymään
- Pyritään tekemään kaikki mahdollinen, että Finna toimii mobiilissa hyvin

- Mahdollistaa verkkosivun asentamisen laitteen aloitusnäyttöön ilman sovelluskauppaa
- PWA:n asetukset määritellään manifest-tiedostoon
  - Manifest-tiedostossa määritellään muun muassa
    - Verkkosivun/sovelluksen nimi, ikonit/kuvakkeet, näyttötila (fullscreen, standalone, minimal-ui, browser), oikopolut (shortcuts)
    - Nykyisellään Finna tukee Manifestin käyttöä
- Manifestin lisäksi PWA:han liittyy Web Api:ien hyödyntäminen
- Huomioitavaa että PWA:ta tuetaan eri mobiiliympäristössä vaihtelevasti (esim. Androidissa tuki on laajempaa kuin Applen laitteissa)

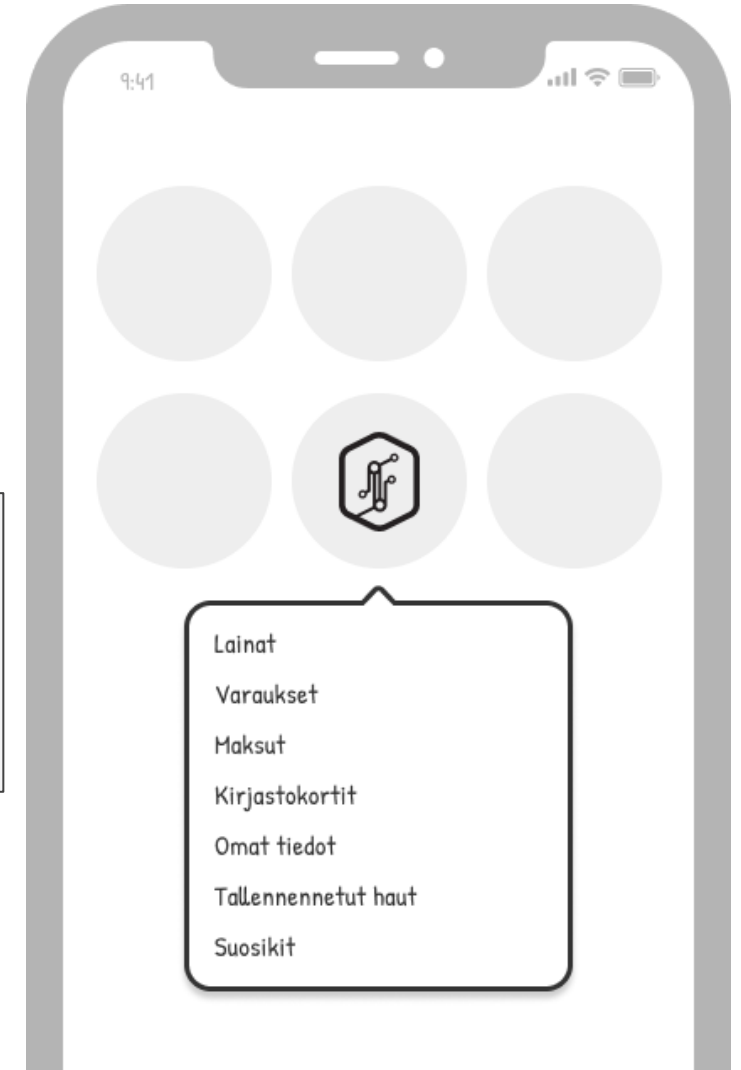
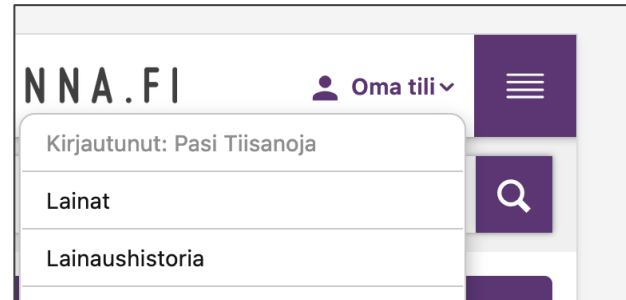
- Kirjautuneen käyttäjän käyttökokemuksen parantaminen
  - Käyttäjän kirjautuneena pysymisen parantaminen
  - Oma tili- ja mobiilivalikon kehittäminen
- PWA -tuen laajentaminen
  - Helpotetaan Finnan lisäämistä puhelimen aloitusnäytölle
  - Web app manifest -ohjeitus asiakaswikiin näkymien ylläpitäjille
- Käyttöliittymän jatkuva kehittäminen
  - Käyttöliittymäkoodin siistiminen ja uusien web-tekniikoiden hyödyntäminen

- Osa käyttäjistä kokee istunnon vanhentumisen ongelmallisena mobiilissa
- Mahdollinen ratkaisu on käyttää Finnassa Credential Management API:ia
  - Mahdollistaa ettei kirjautumistietoa tarvitse uudestaan syöttää, mikäli istunto on vanhentunut. (automatically sign back in)
  - Nykyisellään laaja tuki eri mobiiliselaimissa, vaikka tekniikka on osittain vielä kehitysvaiheessa. (Chrome, Safari, Firefox)

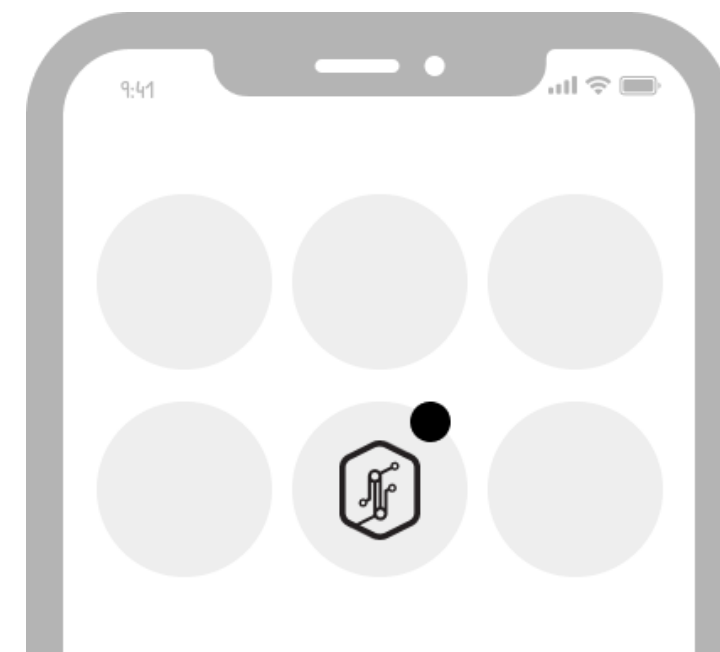
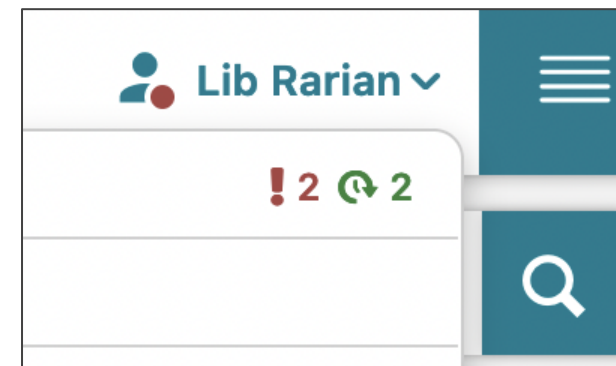

Oma tili -valikon ja mobiilivalikon kehittäminen 1/2

- Oma tili -valikko selkeämmin esille mobiilissa (käyttäjänimi > Oma tili)
- Oma tili -toimintoihin siirtyminen suoraa mobiililaitteen aloitusnäytöltä (laitteisiin jotka tukevat PWA:n manifestissä määritetyjä [oikopolkuja](#))

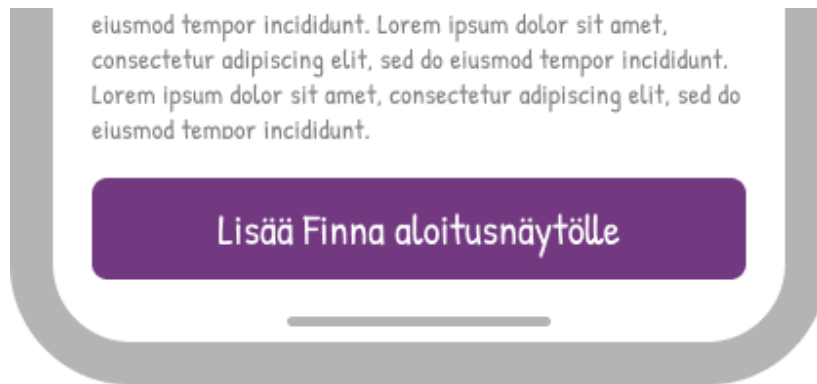
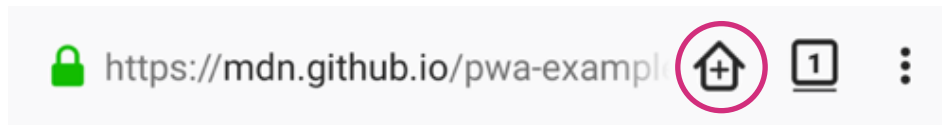

- Herätteisiin liittyvät parannukset oma tili -valikossa
- Tutkitaan herätteiden näyttämistä mobiililaitteen aloitusnäytöllä ([Badging Api](#):n mahdollinen hyödyntäminen)
- Kielivalinnan sijainti mobiilivalikossa
  - Kielivalikon erottuminen paremmin mobiilissa (mahdollisesti kielivalikon siirtäminen mobiilivalikosta navigointipalkkiin)
  - Desktopissa on kaavailtu kielivalikon muuttamista tippuvalikoksi (nykyinen malli vie paljon tilaa, jos valittavia kieliä on useita)

- Helpotetaan Finnan lisäämistä puhelimen aloitusnäytölle
  - Täsmäohje mobiilikäyttäjille taikka PWA:n Add to Home screen (A2HS) -toiminnon hyödyntäminen Finnassa

Oletus tapa lisätä PWA-sovellus puhelimen aloitusnäytölle

Kustomoitu tapa lisätä PWA-sovellus puhelimen aloitusnäytölle (toiminnon laukaisin voi olla esimerkiksi sivulle sijoitettu painike)

Web app manifest -ohjeistus asiakaswikiin Finna-näkymien ylläpitäjille

- Ohjeet mm. oikopolkujen lisäämiseksi manifestiin.

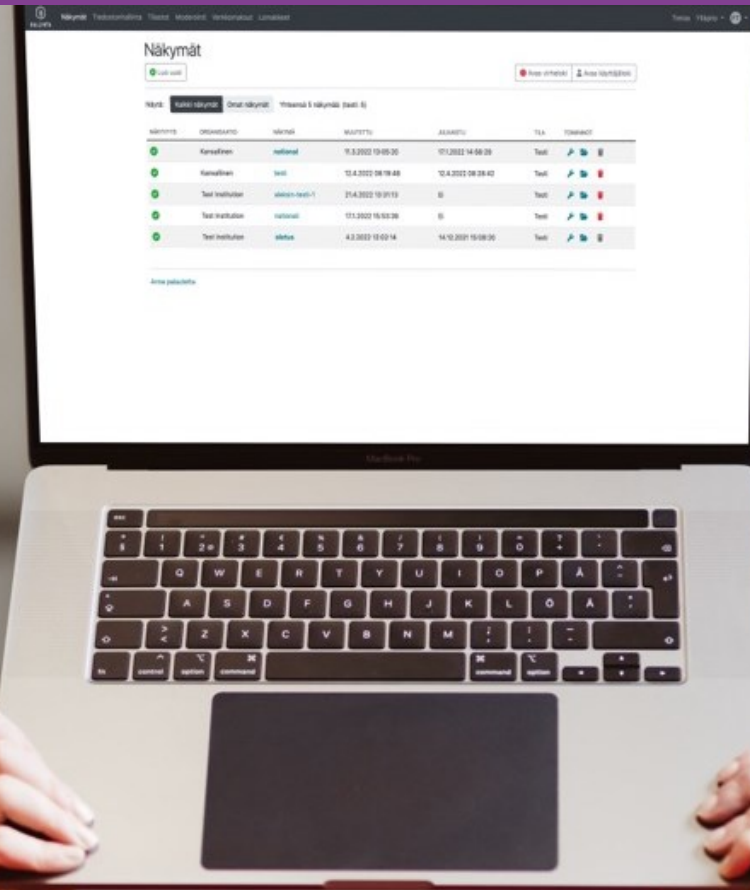
- Finnan komponenttikirjaston kehittäminen
  - Auttaa yhtenäistämään Finnan omia käyttöliittymäkomponentteja
  - Helpottaa eri näyttökokojen, selainten ja saavutettavuuden testausta
- Uusien web-tekniikoiden käyttäminen
  - Jquerystä ES6-käyttöön

FINNA

Hallintaliittymän kehitys

Hallintaliittymän uusi versio

Julkaisu
17.5.

- Uuden version julkaisu 17.5.2022
  - Käyttöönotto aiheuttaa tiistai-aamupäivänä noin kolmen tunnin käyttökatkon, jonka aikana hallintaliittymää ei tule käyttää.
  - Hallintaliittymän uuden version käyttöönotto ei edellytä ylläpitäjiltä toimenpiteitä.
  - Hallintaliittymän uutta versiota osaavat käyttää kaikki, jotka osaavat käyttää hallintaliittymän nykyistäkin versiota, eikä radikaaleja muutoksia tule.

- Koodipohja tehty vastamaan VuFindin koodauskäytäntöjä
- Bootstrap-kirjasto päivitetty versioon 5
- Käyttöliittymässä käytetyt javascript-kirjastot päivitetty
- Skaalautumista eri päätelaitteisiin on parannettu
- Käyttöliittymä rakennettu komponettipohjaiseksi
  - Mahdollistaa tulevaisuudessa ketterämmän käyttöliittymän kehityksen ja testauksen
  - Saavutettavuuden huomioiminen käyttöliittymän komponenteissa

Parannukset: käyttöliittymä

The image shows a person's hands typing on a laptop keyboard. The laptop screen displays a web application interface with a table of data. A large, semi-transparent pink circle is overlaid on the center of the image, containing the word "Demo" in white text. The background is a blurred indoor setting with a yellow and red chair.

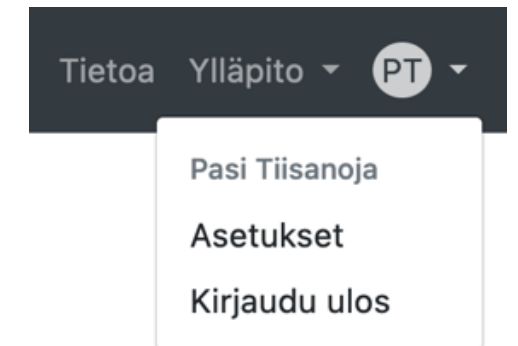
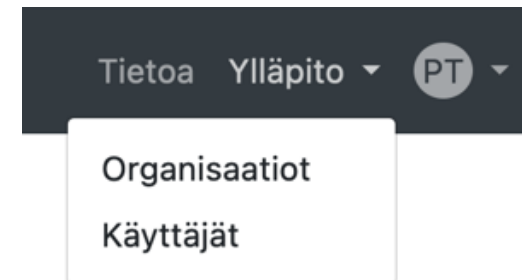
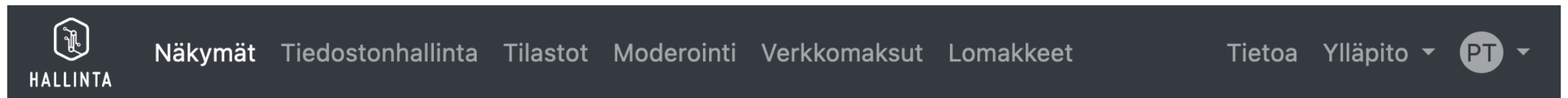
Näkymä

Tila	Tilasto
Tee	...
Tee	...
Tee	...
Tee	...
Tee	...

Demo

Parannukset: ylävalikko

- Ylävalikon järjestystä selkeytetty ja saavutettavuutta parannettu
  - Näkymät-osio näkyy omana valikkokohteena
  - Ylläpito- ja käyttäjätoiminnot siirretty omiin alavalikoihin

Parannukset: näkymien hallinta

- Näkymien hallinnan etusivu uudistettu
  - Näkymät listattu taulukkomuodossa
  - Mahdollisuus siirtyä suoraan eri toimintoihin: näkymän asetukset, tiedostonhallinta

[+ Luo uusi](#) [! Avaa virheloki](#) [👤 Avaa käyttäjäloki](#)

Näytä: **Kaikki näkymät** Omat näkymät Yhteensä 5 näkymää: (testi: 5)

NÄKYVYYS	ORGANISAATIO	NÄKYMÄ	MUUTETTU	JULKAISTU	TILA	TOIMINNOT
✓	Kansallinen	national	11.3.2022 13:05:20	17.1.2022 14:56:29	Testi	
✓	Kansallinen	testi	12.4.2022 08:19:48	12.4.2022 08:28:42	Testi	

Näkymän asetukset

Tiedostonhallinta

Parannukset: näkymän asetukset

- Näkymän julkaisua ja poikkeusviestin asettamista selkeytetty
- Näkymän asetukseen lisätty suoralinkit eri toimintoihin: tiedostonhallinta, tilastot ja lomakkeet

national (oletusnäkö) *(oletusnäkö)*

 Tiedostonhallinta Tilastot Lomakkeet

 Suoralinkit eri toimintoihin

URL: <http://national.finna-dev.fi>

Luotu: 25.11.2021 13:32:54 / aleksip_national (5)

Viimeisin päivitys: 11.3.2022 13:05:20 / aleksip_national (5)

Edellisen kerran julkaistu 17.1.2022 14:56:29 (Julkaisija: aleksip_national (5))

Julkaise muutokset

Poikkeusviesti

Yleiset asetukset

Ulkoasu

Paikalliset aineistot

Ulkoiset aineistot

Muut asetukset

Kielikäännökset

Yleiset asetukset

 Muokkaa

Parannukset: ruotsinkielen tuki

- Hallintaliittymän käyttöliittymän kieleksi mahdollisuus valita ruotsi
- Kielen vaihto tapahtuu käyttäjän asetuksista (Käyttäjävalikko > asetukset)

Vyer

[+ Skapa ny](#) [Öppna fellogg](#) [Öppna användarlog](#)

Visa: [Visa alla vyer](#) [Mina vyer](#) Totalt 5 vyer: (test: 5)

NÄKYVYYS	ORGANISATIONER	VY	MODIFIERAD	PUBLICERAD	STATUS	FUNKTIONER
✓	Kansallinen	national	11.3.2022 13:05:20	17.1.2022 14:56:29	Test	
✓	Kansallinen	testi	12.4.2022 08:19:48	12.4.2022 08:28:42	Test	
✓	Test Institution	aleksin-testi-1	21.4.2022 13:31:13	Nej	Test	
✓	Test Institution	nationali	17.1.2022 15:53:39	Nej	Test	
✓	Test Institution	oletus	4.2.2022 12:02:14	14.12.2021 15:08:20	Test	

Photo by Ruvim Noga on Unsplash

Kirjastojen kuulumiset

- Tehtävänä ohjata Finna-palvelun **strategisen tason** toimintaa ja tukea palvelun kehittymistä.
- Ryhmään kuuluvat
  - Finnaan osallistuvien organisaatioiden eli konsortion jäsenten edustajat arkisto-, kirjasto- ja museosektoreilta.
  - Finnan sidosryhmien edustajia.
- **Yleisten kirjastojen sektoria edustavat 2022-2024:** Matti Sarmela (jäsen) ja Jouni Pääkkölä (varajäsen).
- Muista **mahdollisuus vaikuttaa Finnan kehityssuuntiin** oman sektorin edustajan kautta.

- Linjata Finna-palvelun pitkän aikavälin kehittämistä ja hyväksyä vuosittaiset painopisteet.
- Arvioida toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä seurata palvelun kehittymistä.
- Käsittää palvelun asiakkaiden, sidosryhmien ja Kansalliskirjaston tekemiä merkittäviä kehitysehdotuksia ja aloitteita.
- Hyväksyä Finnan palvelusopimus pohja ja sopimusliitteet.
- Nimetä tarvittaessa asiantuntijaryhmiä.

Turun kirjasto (Vaski)

- Kohan versionvaihtoon liittyvät toimenpiteet ja testaus.

Mikkelin kirjasto (Lumme)

- Finna-sivustoa tarkoitus kehittää sisällöltään monipuolisemmaksi.

Hyvinkään kirjasto (Ratamo)

- Verkkomaksamisen käyttöönotto Ratamo-kirjastoilla suunnitteilla.

Porvoon kirjasto (Helle)

- Helle-Finna on ollut toiminnassa jo nelisen vuotta ja Finnamme on tasaisessa vaiheessa. Haluamme tehdä joitain päivityksiä ja visuaalisia uudistuksia. Viimeisin lisäys Helle-Finnan toimintoihin oli verkkomaksumahdollisuus tämän vuoden alusta.

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

Kansalliskirjasto
Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

@finnapalvelu

@finnafi

@finna.fi

@finna-palvelut

@finnafi